

ИЗ ЗБОРНИКА САОПШТЕЊА „ВЕЉКОВИ ДАНИ 2008“

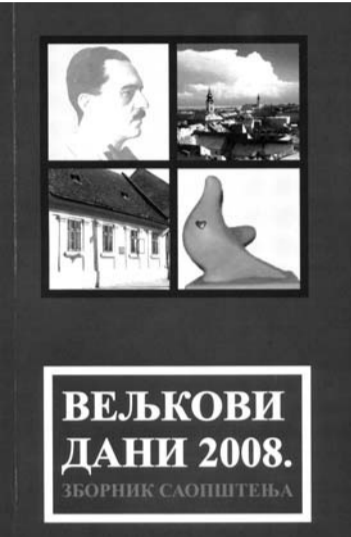
ДУГ ЗНАМЕНИТОМ РАВАНГРАЂАНИНУ

● Радивој Стоканов: Покретање колекције *Сабраних дела Вељка Петровића* преко потребан задатак. Тек испуњењем овог дуга Вељку Петровићу књижевна манифестација са његовим именом имаће пуну оправданост постојања

На трећој Књижевној смотри „*Вељкови дани 2009*“ која је посвећена знаменитом српском књижевнику Вељку Петровићу (1884-1967), одржаној 16. и 17. децембра 2009, представљен је зборник саопштења „*Вељкови дани 2008*“ у издању Градске библиотеке „Карло Бијелички“ Сомбор. Зборник садржи записе петорице аутора о песничком делу Вељка Петровића, књижевни портрет Мирослава Јосића Вишњића и прилоге. Објављивање ове књиге помогло је Министарству културе Републике Србије.

„Вељко Петровић нема до данас сабрана дела. У Матичину издању, упркос назнаци *Сабрана дела* (1954-1985), Петровић је заступљен одабраним приповеткама и есејстиком. О 110-годишњици рођења биографским зборником *Српски писци и сликари* (1994), трудољубивошћу Љубисава Андрића, који је прерано отишао

из живота, и издавача, Градске библиотеке сомборске, скренута је после дугог времена српској

култури пажња на Вељков подухват у *Народној енциклопедији* Станоја

Станојевића као на мање познату, или скроз занемарену, страну његове свестране даровитости. Вељко Петровић историчар уметности и новинар су сасвим заборављени. Зато је покретање колекције *Сабраних дела Вељка Петровића* преко потребан задатак. Тек испуњењем овог дуга Вељку Петровићу књижевна манифестација са његовим именом имаће пуну оправданост постојања.

Сомбор не би био у свему томе усамљен. Нестанком великих издавача без државне потпоре, неки градови у Војводини храбро су се подухватили издавања сабраних дела оних завичајних стваралаца који су постали неизоставан део националне књижевности. Град Вршац издаје Стерију Поповића, град Зрењанин Тодора Маноловића. (Из прилога Р. Стоканова *Наша друга реч на крају*)

Н.М.

ИЗЛОЖБА „ВОЈВОЂАНСКЕ ФОТОГРАФИЈЕ 2009“

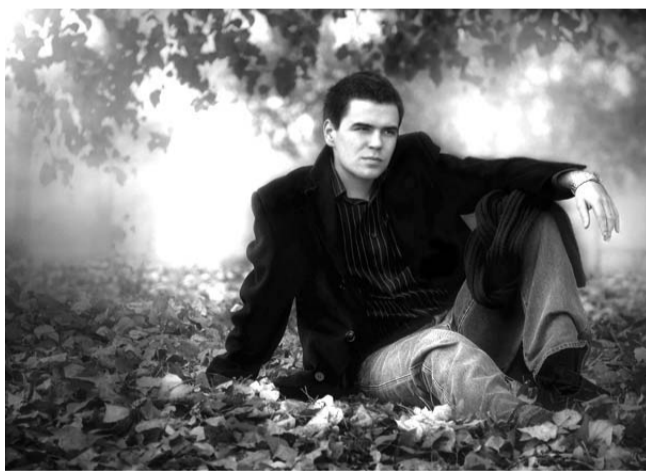

Из колекције Branka Mileševića

SOMBORCIMA TRI PRVE NAGRADE

На традиционалној смотри војвођанске фотографије, у организацији Фото кино видео saveza Војводине, чланови сомборског Фото клуба „Rada Krstić“ osvojili su najviše priznanja. На 39. изложби фотографије младих Војводине, **Dragan Klem** osvojio je prvu nagradu za kolekciju. Изложба digitalne фотографије на тему „*Војводина*“ одржана је четврти пут, први награду за колекцију osvojio je **Branko Milešević**, а прва награда за појединачну фотографију dodeljena je **Saši Golubu**.

Ovih dana značajno priznanje dobio je još jedan član Фото клуба - **Milan Zulić**. Od više hiljada fotografija pristiglih na konkurs „*Praksa na delu 2009*“, časopisa za fotografiju „*ReFoto*“, Zuliću je pripala treća nagrada.

Dragan Klem

АНАЛИТИЧКИ ОГЛЕД О ЧИТУЉАМА ДР ТИХОМИРА ПЕТРОВИЋА

„ТАМНО ОГЛЕДАЛО“

„Тамно огледало“ назив је књиге др Тихомира Петровића, професора Педагошког факултета у Сомбору која је крајем 2009. објављена у издању новосадске издавачке куће „Прометеј“. Реч је о аналитичком огледу о читуљама, односно о новинским огласима којима се изражава не само жалост, него и људски однос према животу и његовој пролазности.

На шездесет страница ове, иначе, веома занимљиве публикације, која је недавно у облику фељтона објављена и на страницама дневног листа „Политика“, професор Петровић истовремено есејистички осветљава и менталитет популације која се на овакав начин показује широј јавности, као и стил и језик новинских читуља. Књига је објављена у тиражу од 500 примерака.

MIRJANI MARKOVINOVIĆ U SPOMEN...
* * *

НА ИВИЦИ PORTALA

„Сећам се, онда, када сам са ансамблом новосадског Српског народног први пут дошла на gostovanje у „моје“ позориште. Имала сам жестоку потребу да proverim има ли ме још у њему. Увукла сам се зато, кроз инспираторска врата, на празну scenu. Стајала сам на њој дуго... I pogledom lutala по pustom гледалишту. Тишина у позоришту има своју посебну тежину... *ponekad* заболело... Али, изненада, из корепетиторске ложе, тишину нежно presecaју *SOMBORSKE RUŽE*. Jung Šandor, за pijaninom, samo ми климне за pozdrav - он је ponavljao melodiju, а ја свој boravak...

Kada сам godinu dana kasnije s istim pozorištem ponovo došla u Sombor, želela sam да isti ritual što pre po-

u foajeu. Nakon predstave, odlazim u *Godu* i zatičem mali broj prijatelja. To су oni koji се nisu slomili у prethodnih petnaest godina i koji, kao zaverenici, svojim prisustvom potvrđuju značaj svega što pamtim. Po njima ја sada određujem dimenzije našeg uzajamnog postojanja i по njima, ponekad, osetim: dobro је, још нас има, i sebično dodajem - i ја сам tu negde у njima. To ме ispunjava radošću.“

Treći Mirjanin susret sa *SOMBORSKIM RUŽAMA* zbio се nedavno... *Nehotice, ugovorio sam ga ја, baš на istom mestu, ali uz pričljive uspomene i raspevane tamburaše, да се tuga*

novim. Prazna scena, pusto гледалиште i можда *SOMBORSKE RUŽE*... Korepetitorska loža bila је prazna, umesto pijanina nekakva kutija за zvučnik, tišina teška као potpuno odsustvovanje... Sedam на ivicu portala i pokušavam да saberem bar jedan dobar, običan dan, ali ме грубо prekida nečije pitanje: - Šta radiš ovde?! Okrećem се i vidim mladu spremačicu. - Ne znam - odgovaram јој, slegnem ramenima i lagano ustajem i још sporije izlazim са scene. Izlazim са saznanjem да nikada više нећу proći кроз та „tesna vrata“ јер *SOMBORSKE RUŽE* više не mirišu...

Sada u Sombor dolazim на premijere, prolazim крај младе stjuar-dese, prolazim glavni ulaz за publiku i srećem се са мені dragim ljudima

ne ušunja кроз она „tesna vrata“ кроз која још valja prolaziti... *Mislим да је vredelo... Ruže zamirisale! Mirjana ми је то divno „priznala“ i napismeno...*

„*Za sve Somborce to је веће podsećanja i sećanja, за све ljude koji су došli ili će doći u Sombor - to је budućnost. Tako би valjalo да bude. Tako град nikada neće izgubiti svoj duh.*“

„*Da ли биh смео сам на praznu pozornicu, pred pusto гледалиште? На ivicu portala... Ne. Čим namirišem tugu, на takve stanke samo с pesmom i s tamburašima odlazim. Znam, та našа тишина има своју посебну тежину... Ne заболело само ponekad...*“

(N. Maširević „*Ravangrad - ljudi i sećanja*“, 2005)

DŽEPNO POZORIŠTE „BERTA FERENC“ SOMBOR „SUSRETI“ - VELIKA SCENA UMETNOSTI I JEZIKA

Prvi „Susreti“ Džepnog pozorišta су održani 27. novembra 2001. године у изнајмљеном простору Клуба invalida рада. Након треће манифестације „Susreti“ су се preselili у Мађарску грађанску касину. Током осам година одржано је 100 „Susreta“ и 77 изложби. Наступило је 946 особа (главни гости, домаћини, recitatori, музичари, sportisti са pokaznim vežbama...), а након stotih „Susreta“ број гледалаца износио је 10.398 - каже се у годиšnjoj informaciji Saveta Džepnog pozorišta „Berta Ferenc“ у Somboru, uz konstataciju да је program ovog pozorišta јединствен model konstantne popularizacije savremenih distignućа umetnosti i nauke на maternjem jeziku у Војводини.

Prvi „Susreti“ održani крајем novembra 2001. imali су 76 гледалаца, а devedeset deveti, novembarski 2009. године, privukli су 180 posetilaca! Tokom sto „Susreta“ gostovalo је 48 književnika, 20 pozorišnih radnika (glumaca, glumica, režisera), dva muzička ansambla, tri istoričara zavičaja, devet novinara, publiciste, jedan ornitolog, šest lekara specijalista, političar i diplomata, pet istori-

čara umetnosti, filmski režiser, vinar, dva istraživača vere, sportista i dva majstora fotografije. На 77 изложби 43 puta су prikazane slike, jednom molitveni kalendar, dva puta karikature, šesnaest puta fotografije, četiri puta dokumenti, jednom pozorišni kostimi, dva puta slike у slami, jednom knjige, šest puta ukrasni predmeti i jednom makete broдова.

Tokom avgusta i septembra Džepno pozorište је organizovalo „Letnje susrete“ у naseljenim mestima, ukupno devetnaest - у Bogojevu, Bezdanu, Vrbasu, Čonoplji, Bajmoku, Doroslovu, Sivcu, Krušiću, Kupusini, Srbobranu, Telečki, Senti, Svetozaru Miletiću, Kuli, Stanišiću, Svilojevu, Malom Idošu, Feketiću i Somboru.

- Dok су profesionalna pozorišta odmarala, ova amaterska družina је svojim sredstvima obišla mesta koja delom profesionalni ansambli zaobilaze. Zainteresovanost i zahvalnost publike је prava potvrda да kulturna misija Džepnog pozorišta ima potencijal i zauzima značajno mesto у kulturi grada Sombora - каже се у informaciji Saveta Džepnog pozorišta. n.m.